

Bezprávná výhrůžka

O svobodný právní úkon nejde, byl-li tento úkon učiněn v důsledku psychického donucení (nátlaku), tedy bezprávné výhrůžky; rozhodující je přitom působení bezprávné výhrůžky v době učinění právního úkonu. Uzavřel-li některý z účastníků smlouvy smlouvu na základě psychického donucení, nedovoleným nátlakem ze strany druhého účastníka smlouvy, bylo jeho jednání postiženo nedostatkem svobody vůle. Bezprávnou výhrůžkou je takové protiprávní působení na vůli jednajícího, když se vůle vytváří pod vlivem důvodné bázně či strachu z protiprávní hrozby.

(Rozsudek Nejvyššího soudu České republiky sp.zn. 23 Cdo 855/2013, ze dne 15.10.2014)

Nejvyšší soud České republiky rozhodl v právní věci žalobkyně L. REALITY s.r.o., se sídlem P., zastoupené JUDr. J.M., advokátem se sídlem K., proti žalované K., a.s., se sídlem P., zastoupené JUDr. P.V., advokátkou se sídlem P., o zaplacení částky 2 468 270 Kč s příslušenstvím, vedené u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 41 Cm 101/2011, o dovolání žalobkyně proti rozsudku Vrchního soudu v Praze ze dne 13. listopadu 2012, č. j. 1 Cmo 250/2012-58, tak, že rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 13. listopadu 2012, č. j. 1 Cmo 250/2012 - 58, a rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 23. května 2012, č. j. 41 Cm 101/2011-30, se zrušují a věc se vrací Městskému soudu v Praze k dalšímu řízení.

Z odůvodnění :

Vrchní soud v Praze rozsudkem ze dne 13. listopadu 2012, č. j. 1 Cmo 250/2012-58, výrokem I. potvrdil rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 23. května 2012, č. j. 41 Cm 101/2011-30, kterým byla zamítnuta žaloba na zaplacení 2 468 270 Kč se zákonným úrokem z prodlení a rozhodnuto o náhradě nákladů řízení; zároveň rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů odvolacího řízení (výrok II.).

Odvolací soud, stejně jako soud prvního stupně, vyšel ze zjištění, že na základě smlouvy z 28. 8. 2006 uzavřené žalovanou, jako subdodavatelem, s generálním zhotovitelem polyfunkčních domů Kolonáda v Poděbradech, bez přímého vztahu k žalobkyni, se žalovaná zavázala k dodávce a montáži výtahů, které se staly součástí zhotovované stavby ve vlastnictví žalobkyně. Na generálního zhotovitele byl dne 26. 7. 2007 prohlášen konkurz a cena díla nebyla žalované uhrazena. Žalovaná demontovala u výtahů tlačítka, signalizaci a spodní šachetní dveře a znemožnila tak užívání výtahů i kolaudaci stavby. K návrhu žalované bylo Krajským soudem v Praze nařízeno dne 20. 6. 2007 předběžné opatření zakazující žalobkyni s výtahy nakládat a tyto dokončit. Žalobkyně s žalovanou uzavřela dne 13. 11. 2007 dohodu o narovnání (dále jen „dohoda“), jejímž předmětem a účelem bylo narovnání veškerých sporných nebo pochybných práv z titulu sporného vlastnického práva k výtahům v polyfunkčních domech Kolonáda v Poděbradech, a v níž se žalobkyně zavázala za převod vlastnického práva k výtahům uhradit žalované částku 2 468 270 Kč; žalovaná se zavázala při splnění této úhrady zprovoznit zbývající výtahy v termínu do 29. 11. 2007 a předat žalobkyni veškerou potřebnou dokumentaci k provozování výtahů. Žalovaná se rovněž zavázala, že po splnění sjednaných povinností vezme v celém rozsahu zpět žalobu na zaplacení resp. vydání věci a podá návrh na zrušení nařízeného předběžného opatření, kterým bylo žalobkyni zakázáno s výtahy nakládat a tyto dokončit. Žalobkyně pokládá učiněný právní úkon - uzavření předmětné dohody - za neplatný pro nedostatek svobodné vůle ve smyslu § 37 odst. 1 občanského zákoníku, platného do 31.

12. 2013 (dále jen „obč. zák.“), což vyjádřila v notářském zápisu ze dne 12. 11. 2007, a má za to, že dohoda byla uzavřena za podmínek § 49 obč. zák. a že podanou žalobou žalobkyně od ní odstoupila, proto považuje zaplacenou částku 2 468 470 Kč za bezdůvodné obohacení žalované.

Odvolací soud shodně se soudem prvního stupně nejprve dovodil, že právní režim závazkového vztahu mezi účastnicemi při uzavírání dohody o narovnání je třeba subsumovat s ohledem na postavení účastnic pod režim tzv. relativních obchodů (§ 261 odst. 1 obchodního zákoníku - dále jen „obch. zák.“). Protože institut dohody o narovnání obchodní zákoník neupravuje, aplikoval pro takovou dohodu úpravu občanskoprávní, avšak pro ostatní instituty, jako např. promlčení, odstoupení od smlouvy, atd. se aplikoval úpravu obchodně právní (§ 261 odst. 6 obch. zák.). Odvolací soud v dané souvislosti poukázal na § 267 odst. 2 obch. zák., podle něhož platí, že ve vztazích upravených obchodním zákoníkem neplatí ustanovení § 49 obč. zák., které stanoví, že účastník, který uzavřel smlouvu v tísní za nápadně nevýhodných podmínek, má právo od smlouvy odstoupit.

Odvolací soud, stejně jako soud prvního stupně, dospěl k závěru, že předmětná dohoda o narovnání je platným právním úkonem uzavřeným v souladu s § 585 odst. 1 obč. zák. Konstatoval, že předpokladem uzavření platné dohody o narovnání je existence „sporných nebo pochybných práv“ mezi účastníky v době jejího uzavření. Odvolací soud ze skutkových zjištění dovodil, že takový předpoklad existoval, a to v podobě sporu o vlastnictví osobních výtahů namontovaných žalovanou do stavby žalobkyně a tento spor byl i předmětem soudního řízení, a to jak řízení o nařízení předběžného opatření, tak řízení ve věci samé o zaplacení eventuelně o vydání věci. Uzavřením dohody o narovnání dne 13. 11. 2007 byl podle závěru obou soudů spor mimosoudně narovnán. Odvolací soud shodně se soudem prvního stupně rovněž dovodil, že projevená vůle v dohodě nebyla výrazem nesvobodné vůle, jak namítala žalobkyně. Odvolací soud v odůvodnění svého rozhodnutí uvedl, že pokud jde o existenci bezprávné výhrušky (vis compulsiva), zakládající neplatnost uzavřené dohody pro nedostatek svobodné vůle žalobkyně, musela by taková bezprávná výhruška spočívat ve vyhrožování žalovanou (nebo osobou třetí) něčím, co hrozící není vůbec oprávněn provést nebo sice oprávněn provést je, ale nesmí hrozit tak, aby žalobkyni pohnul k určitému právnímu úkonu. Odvolací soud dospěl k závěru, že takové objektivně existující skutečnosti, které by byly bezprávnou výhruškou, v daném případě neexistují, přičemž notářský zápis z 12. 11. 2007, osvědčující prohlášení zástupce žalobkyně, není důkazem o objektivně nesvobodné vůli. Rovněž ekonomická realita žalobkyně, vyžadující včasnou kolaudaci stavby, kdy v opačném případě by mohly být uplatněny sankce v podobě smluvních pokut od konečných nabyvatelů bytových a nebytových jednotek a hrozba navýšení závazků ve vztahu k financující bance, z titulu úvěru, podle odvolacího soudu bezprávnou výhrušku podle smyslu zákonného ustanovení nepředstavuje. Pokud by bylo možno shledat bezprávnou výhrušku ve svémocném odnětí ovládacích prvků namontovaných výtahů žalovanou, bylo-li by toto odnětí neoprávněné, pak i v takovém případě by však tato skutečnost musela podle odvolacího soudu představovat výlučnou nebo rozhodující příčinu, na základě které žalobkyně dohodu o narovnání uzavřela. Z výsledku provedeného dokazování ale vyplynulo, že druhou, minimálně stejně významnou, ne-li převažující příčinou, proč žalobkyně k uzavření dohody přistoupila, byla existence zahájeného řízení ve sporu o vlastnictví k výtahům a zejména vydané předběžné opatření soudu, zakazující žalobkyni provádění jakýchkoli zásahů, oprav, úprav a změn výtahů včetně dokončovacích a montážních prací. Skutečnost, že uzavřená dohoda zbavila žalobkyni nepříznivých důsledků nařízeného předběžného opatření, za bezprávnou výhrušku považovat nelze, jak vyplynulo z usnesení soudu, kterým bylo rozhodnuto o odvolání žalobkyně proti nařízenému předběžnému opatření. Odvolací soud nepovažoval uzavřenou dohodu za neplatnou ani pro rozpor s dobrými mravy podle § 39 obč. zák., nedošlo-li k „duplicitnímu příjmu“ žalované za provedenou dodávku a montáž výtahů, jak vyplynulo z dokazování.

Odvolací soud proto zamítavé rozhodnutí soudu prvního stupně potvrdil jako věcně správné.

Proti rozsudku odvolacího soudu podala žalobkyně dovolání, jehož přípustnost opírá o ustanovení §

237 odst. 1 písm. c) o. s. ř., neboť se domnívá, že napadené rozhodnutí má ve věci samé po právní stránce zásadní význam. Důvodnost podané dovolání spatřuje v tom, že napadené rozhodnutí odvolacího soudu spočívá na nesprávném právním posouzení ve smyslu § 241a písm. 2 odst. b) o. s. ř.

Dovolatelka je přesvědčena, že udržování bezprávního stavu „zneprovozování výtahů“, kdy žalovaná poškodila funkční výtahy, které byly součástí věci žalobkyně, a podmiňování odstranění tohoto stavu znovu zaplacením ceny výtahů, je třeba považovat za více než bezprávnou výhrůžku, jestliže žalovaná ani nebyla k žalobkyni v přímém právním vztahu. Trvala-li žalovaná na svém bezprávném požadavku znovuzaplacení ceny výtahů, neměla žalobkyně naprosto žádnou jinou volbu než znovu zaplatit, ač to nebylo její svobodnou vůlí. Nejednalo se přitom jen o ekonomické důsledky ve sféře žalobkyně, ale při případně dlouhotrvajícím sporu by mohl stav být pro žalobkyni i likvidační, tedy ohrozit samotnou její existenci. Pod tlakem protiprávního jednání žalované proto žalobkyně dohodu o narovnání podepsala. Dovolatelka zdůraznila, že u žalované se jednalo navíc o promyšlené jednání, jehož smyslem a účelem bylo dosáhnout protiprávního zaplacení hodnoty plnění, kterou měl zaplatit někdo jiný - generální dodavatel. Protože byl ale na něj prohlášen konkurs, žalovaná si byla vědoma, že by z konkursu získala pouze zlomek hodnoty svého plnění, a tudíž jednala tak, aby pod tíhou okolností - odmontování podstatných součástí namontovaného ovládacího výtahů - přinutila žalobkyni přistoupit na uzavření předmětné dohody.

Dovolatelka proto navrhl, aby Nejvyšší soud České republiky (dále jen „Nejvyšší soud“) zrušil rozsudek odvolacího soudu a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení.

K dovolání žalobkyně podala žalovaná vyjádření, v němž navrhl jeho odmítnutí. Má za to, že dovolání trpí vadami, které brání projednání. Zároveň se domnívá, že rozhodnutí odvolacího soudu nemá po právní stránce zásadní význam. Pokud by Nejvyšší soud přesto dospěl k závěru, že dovolání je přípustné, žalovaná navrhl jeho zamítnutí. Nesouhlasí s tvrzením žalobkyně, že by postup žalované byl protiprávní a že by ohrozil samotnou existenci žalobkyně. Žalovaná je přesvědčena, že odvolací soud správně posoudil předmětnou dohodu o narovnání jako platný právní úkon a že žaloba na vydání bezdůvodného obohacení je nedůvodná.

Nejvyšší soud se zřetelem k bodu 7. článku II. zákona č. [404/2012](#) Sb., kterým se mění zákon č. [99/1963](#) Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony, dovolání projednal a rozhodl o něm podle občanského soudního řádu ve znění účinném do 31. 12. 2012, (dále opět jen „o. s. ř.“).

Nejvyšší soud, jako soud dovolací (§ 10a o. s. ř.), po zjištění, že dovolání proti pravomocnému rozsudku odvolacího soudu bylo podáno oprávněnou osobou, řádně zastoupenou advokátem (§ 241 odst. 1 o. s. ř.), ve lhůtě uvedené v ustanovení § 240 odst. 1 o. s. ř., zkoumal, zda je dovolání přípustné.

Podle ustanovení § 236 o. s. ř. lze dovoláním napadnout pravomocná rozhodnutí odvolacího soudu, pokud to zákon připouští.

Dovolání žalobkyně není přípustné podle § 237 odst. 1 písm. a) o. s. ř., je-li dovoláním napadán výrok rozsudku odvolacího soudu ve věci samé, jímž bylo potvrzeno rozhodnutí soudu prvního stupně. Dovolání není přípustné ani podle § 237 odst. 1 písm. b) o. s. ř., neboť podmínky pro přípustnost dovolání v tomto ustanovení stanoveném nejsou dány, vydal-li soud prvního stupně v dané věci jediný rozsudek. Zbývá tedy posoudit, zda rozhodnutí odvolacího soudu má ve věci samé po právní stránce zásadní význam a je přípustné podle § 237 odst. 1 písm. c) o. s. ř.

Podle ustanovení § 237 odst. 1 písm. c) o. s. ř. je dovolání přípustné proti rozsudku odvolacího soudu, jímž bylo potvrzeno rozhodnutí soudu prvního stupně, jestliže dovolání není přípustné podle § 237

odst. 1 písmena b) o. s. ř. a dovolací soud dospěje k závěru, že napadené rozhodnutí má ve věci samé po právní stránce zásadní význam.

Podle § 237 odst. 3 o. s. ř. má rozhodnutí odvolacího soudu po právní stránce zásadní význam [§ 237 odst. 1 písm. c) o. s. ř.] zejména tehdy, řeší-li právní otázku, která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo která je soudy rozhodována rozdílně, nebo má-li být dovolacím soudem vyřešená právní otázka posouzena jinak; k okolnostem uplatněným dovolacími důvody podle § 241a odst. 2 písm. a) a § 241a odst. 3 o. s. ř. se nepřihlíží.

Předpokladem pro závěr, že rozhodnutí odvolacího soudu má po právní stránce zásadní význam je, že řešení právní otázky mělo pro rozhodnutí o věci určující význam, tedy že nešlo jen o takovou právní otázku, na níž rozsudek odvolacího soudu nebyl z hlediska právního posouzení věci založen. Je třeba konstatovat, že přípustnost dovolání podle ustanovení § 237 odst. 1 písm. c) o. s. ř. není založena již tím, že dovolatel tvrdí, že napadené rozhodnutí odvolacího soudu má ve věci samé po právní stránce zásadní význam. Přípustnost dovolání nastává tehdy, jestliže dovolací soud za použití hledisek, příkladmo uvedených v ustanovení § 237 odst. 3 o. s. ř., dospěje k závěru, že napadené rozhodnutí odvolacího soudu ve věci samé po právní stránce zásadní význam skutečně má. Závěr o tom, zda dovoláním napadený rozsudek odvolacího soudu má po právní stránce zásadní význam, dovolací soud činí předběžně; zvláštní rozhodnutí o tom nevydává. Teprve za situace, kdy dovolací soud shledá přípustnost dovolání pro zásadní právní význam napadeného rozsudku, může se zabývat uplatněnými dovolacími důvody.

Přípustnost dovolání ve smyslu § 237 odst. 1 písm. c) o. s. ř. je spjata se závěrem o zásadním právním významu rozhodnutí po stránce právní a z toho vyplývá, že také dovolací přezkum se otevírá pro posouzení otázek právních (ať již v rovině procesní nebo z oblasti hmotného práva), jiné otázky (zejména posouzení správnosti nebo úplnosti skutkových odvolacího soudu při možné přípustnosti dovolání podle § 237 odst. 1 písm. c) o. s. ř. skutkový stav věci nemůže před dovolacím soudem doznat žádné změny, skutkové zjištění dovolací soud nemůže přezkoumávat a případné nesprávné skutkové zjištění, které mohlo mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci, nemůže odůvodnit zásadní právní význam rozsudku odvolacího soudu. Skutkovým podkladem rozhodnutí dovolacího soudu mohou být jen ty skutečnosti a důkazy, které účastníci uvedli v nalézacím řízení, jak jsou zachyceny v soudním spise a uvedeny v odůvodnění rozhodnutí.

V projednávané věci odvolací soud řešil otázku, zda právní úkon akceptace posuzované dohody o narovnání učiněná žalobkyní je neplatná pro nedostatek svobody vůle z důvodu bezprávné výhrůžky ze strany druhého subjektu právního úkonu - žalované. Uvedenou právní otázku posoudil odvolací soud v rozporu s ustálenou judikaturou soudů. Vzhledem k tomu, že její posouzení bylo pro rozhodnutí v projednávané věci významné (určující), představuje napadený rozsudek odvolacího soudu rozhodnutí, které má ve věci samé po právní stránce zásadní význam. Dovolací soud proto dospěl k závěru, že dovolání žalobkyně proti rozsudku odvolacího soudu je přípustné podle § 237 odst. 1 o. s. ř.).

Po přezkoumání rozsudku odvolacího soudu ve smyslu § 242 o. s. ř., které provedl bez jednání (§ 243a odst. 1 o. s. ř.), Nejvyšší soud dospěl k závěru, že dovolání je opodstatněné.

Odvolací soud v posuzovaném případě vycházel ze závěru, že právní úkon akceptace posuzované dohody o narovnání byl učiněn žalobkyní svobodně bez psychického nátlaku (bezprávné výhrůžky) ze strany druhého subjektu právního úkonu, kterým byla žalovaná.

Podle § 37 odst. 1 obč. zák. právní úkon musí být učiněn svobodně a vážně, určitě a srozumitelně; jinak je neplatný.

Nezbytným pojmovým předpokladem vzniku právního úkonu je především svobodná a vážná vůle, jako psychický vztah jednatelství subjektu k zamyšlenému (chtěnému) následku. Právní úkon však vzniká až tehdy, je-li takto utvořená vůle projevena určitým a srozumitelným způsobem navenek a učiněna seznatelnou jiným osobám.

Má-li právní úkon (navenek projevená vůle) účastníka obchodního závazkového vztahu skutečně odpovídat jeho vlastní vůli, musí být výsledkem jeho vnitřního (duševního) rozhodovacího procesu.

O svobodný právní úkon nejde, byl-li tento učiněn v důsledku přímého fyzického donucení (*vis absoluta*), což ovšem není případ posuzovaný v této věci.

O svobodný právní úkon rovněž nejde, byl-li právní úkon učiněn v důsledku psychického donucení (nátlaku), zejména bezprávné výhrůžky (*vis compulsiva*).

Ze skutkových zjištění soudu vyplývá, že žalovaná řádně dokončené dílo – výtahy (zjišťovací protokoly ze dne 9. února 2007 a 7. června 2007), které již bylo v oprávněné držbě vlastníka stavby - polyfunkčních domů Kolonáda v Poděbradech (nikoli v držbě žalované), demontovala z důvodu nezaplacení ceny díla jejím smluvním partnerem a po žalobkyni, vlastníci stavby, požadovala za zprovoznění výtahu uhrazení ceny díla. V posuzovaném případě se jedná o zákonem reprobovanou svémoc (svévůli), tj. nedovolené se zmocnění věci či práva vlastní mocí. Žalovaná užitím vlastní síly narušila pokojný stav – držbu výtahů, které se staly součástí stavby polyfunkčních domů Kolonáda, a jejich neoprávněnou demontáží se snažila vydobýt své domnělé vlastnické právo k výtahům. Žalovaná neoprávněně reagovala na porušení svého práva na zaplacení ceny díla komisivním způsobem a domáhala se tohoto práva sama mimosoudní cestou proti tomu, kdo, podle jejího názoru, porušil její právo zadržováním věci. Toto svémocné jednání vybočuje z dovolené svépomoci resp. nutné obrany ve smyslu § 6 obč. zák., neboť narušuje pokojný stav. Žalovaná nebyla oprávněna k takovému rušivému jednání, jehož účelem bylo zmenšení případné újmy způsobené neuhrazením ceny díla v plné výši, neboť i když žalovaná uplatnila své právo vůči smluvnímu dlužníku v rámci konkurzního řízení, bylo zřejmé, že předmětná pohledávka nebude v požadované výši uspokojena. Na výše uvedeném nic nemění skutečnost, že u Krajského soudu v Praze mezi účastníky řízení probíhal spor, jehož předmětem bylo sporné vlastnictví výtahů, přičemž v neprospěch žalobkyně bylo dne 20. června 2007 nařízeno předběžné opatření, podle něhož jí bylo zakázáno s uvedenými výtahy nakládat, zejména je dokončit. Tato okolnost pouze zvýšila intenzitu psychického nátlaku vyvolaného žalovanou.

K výše uvedenému však oba soudy při posuzování vůle žalobkyně, která jako základní složka právního úkonu musí být ve smyslu § 37 odst. 1 obč. zák. svobodná, nepřihlédly. O svobodný právní úkon nejde, byl-li tento úkon učiněn v důsledku psychického donucení (nátlaku), tedy bezprávné výhrůžky (*vis compulsiva*); rozhodující je přitom působení bezprávné výhrůžky v době učinění právního úkonu. Uzavřel-li některý z účastníků smlouvy smlouvu na základě psychického donucení, nedovoleným nátlakem ze strany druhého účastníka smlouvy, bylo jeho jednání postiženo nedostatkem svobody vůle. Bezprávnou výhrůžkou je takové protiprávní působení na vůli jednatelství, když se vůle vytváří pod vlivem důvodné bázně či strachu z protiprávní hrozby. Žalobkyně byla k právnímu jednání - uzavření dohody o narovnání - přinucena, jak je výše uvedeno, okolnostmi vyvolanými žalovanou, která jí hrozila tím, že bez neuhrazení plné výše ceny díla jí nevydá neoprávněně odejmuté části výtahů, což nebyla oprávněna provést, a rovněž těmito okolnostmi nesměla hrozit tak, aby žalobkyni pohnula k právnímu úkonu - k uzavření dohody o narovnání, tj. k zaplacení ceny díla žalované, kterou již zaplatila dlužníku žalované, jako svému smluvnímu zhotoviteli, oproti zprovoznění žalovanou neoprávněně demontovaných výtahů. Žalobkyně uzavřela dohodu podle pokynů žalované, kterou by, nebýt důvodné bázně o své obchodní zájmy v důsledku nedokončení výtahů vyvolané bezprávnou výhrůžkou, za normálních poměrů neuzavřela. S ohledem na subjektivní poměry žalobkyně představující nutnost včasné dokončit a zkolaudovat stavbu, jejíž

předání bylo zajištěno smluvními pokutami ve prospěch konečných nabyvatelů nebytových a bytových jednotek, a kdy jí hrozilo navýšení závazků ve vztahu k financující bance a též s přihlédnutím k vydanému předběžnému opatření soudu zakazujícímu žalobkyni dokončení výtahů, je třeba pohlížet na žalobkyni jako na osobu jedající v ohrožení. Jednání žalované tak vyvolávalo v žalobkyni důvodnou bázeň z protiprávní hrozby. V posuzovaném případě se vůle žalobkyně utvářela pod psychickým nátlakem žalované, která v důsledku druhu a intenzity bezprávné výhrůžky v době učinění právního úkonu - uzavření dohody - jednala nesvobodně. Z výše uvedeného vyplývá i příčinná souvislost mezi bezprávnou výhrůžkou a právním úkonem žalobkyně. Svémocné jednání žalované se stalo pohnutkou pro projev vůle jedající žalobkyně tak, že jednala ke svému neprospěchu (shodně např. rozsudky Nejvyššího soudu ze dne 25.7.2007, sp. zn. 33 Odo 808/2005, ze dne 11. 4. 2002, sp. zn. 21 Cdo 1332/2001, ze dne 8. 12.2010, sp. zn. 31 Cdo 3620/2010, publikované ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek po číslem R 70/2011).

Na tomto základě lze uzavřít, že soudy dospěly k nesprávnému právnímu závěru, že právní úkon žalobkyně nebyl poškozen nedostatkem svobody vůle, neboť jej žalobkyně neučinila ve stavu tísně. Ustanovení § 267 odst. 2 zák. č. 513/1991 Sb., obchodního zákoníku vylučuje aplikaci § 49 obč. zák., tudíž u tísně v obchodněprávních vztazích vylučuje u tísně možnost jedajícímu vyvodit z takové „nesvobody“ příslušné právní důsledky. Právní úkon, který byl učiněn ve stavu tísně, se podle ustálené judikatury (srov. např. rozhodnutí uveřejněné pod číslem 36/1993 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek) rozumí nejen objektivní hospodářský nebo sociální stav, nýbrž i psychický stav (např. rozrušení, obavy o blízkou osobu, apod.) Rozdíl mezi stavem psychického donucení jedajícího a stavem tísně plynoucím z psychického stavu jedajícího je především v jejich intenzitě, a v tom, že psychické donucení předpokládá psychické působení další osoby (kontrahenta nebo i třetí osoby) na vůli jedajícího.

Jak se podává se závěrů formulovaných výše, původcem psychického donucení (nátlaku), neboli bezprávné výhrůžky, které ovlivnilo svobodu vůle žalobkyně, byl druhý účastník smlouvy - žalovaná. Lze tak uzavřít, že projev vůle žalobkyně směřující k uzavření dohody o narovnání dne 13. listopadu 2007 nebyl učiněn svobodně ve smyslu § 37 odst. 1 obč. zák.

Z výše uvedeného vyplývá, že rozsudek odvolacího soudu není správný. Nejvyšší soud proto rozsudek odvolacího soudu zrušil (§ 243b odst. 2 část věty za středníkem o. s. ř.). Jelikož důvody, pro které bylo zrušeno rozhodnutí odvolacího soudu, platí i pro rozhodnutí soudu prvního stupně, zrušil dovolací soud i toto rozhodnutí a věc vrátil soudu prvního stupně k dalšímu řízení (§ 243d odst. 1 o. s. ř.).

zdroj: www.nsoud.cz

Právní věta - redakce.

Další články:

- [Majetková podstata \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Náhrada škody \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Odpovědnost státu za újmu \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Předběžné opatření](#)
- [Valná hromada \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Pracovní doba](#)
- [Exekuce](#)
- [Důkazní břemeno](#)

- [Dokazování, neúčinnost právního jednání](#)
- [Katastr nemovitostí](#)
- [Náhrada za ztrátu na výdělku \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)